

Telia Company AB
Juristavdelningen, Regulatoriska frågor
169 94 Solna

Beslut om avskrivning

Saken

Tillsyn av skyldighet avseende ekonomisk replikerbarhet; fråga om avskrivning

Post- och telestyrelsens avgörande

Post- och telestyrelsen (PTS) skriver av ärendet från vidare handläggning.

Bakgrund

PTS har den 19 februari 2015 beslutat följande (dnr 11-9306, nedan skyldighetsbeslutet). PTS har enligt vad som närmare anges i beslutet avgränsat marknaden för lokalt tillträde i grossistledet (marknad 3a) som relevant för förhandsreglering enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation – LEK. PTS har funnit att Telia Company AB (tidigare TeliaSonera AB, nedan Telia) ska fastställas vara ett företag med betydande inflytande på den så avgränsade marknaden. PTS har vidare i beslutet ålagt Telia konkurrensfrämjande skyldigheter.

I skyldighet 11.4 föreskrivs att Telia, vad avser företagets tillhandahållande av lokalt tillträde till fiberbaserad nätinфраstruktur och därtill hörande tjänster ska tillämpa en prissättning som säkerställer att den som köper en sådan tjänst ekonomiskt kan replikera de mest relevanta produkterna på slutkundsmarknaden. Med detta avses att ett ekonomiskt replikerbarhetstest, utfört enligt de principer och den metodik som följer av PTS Modellreferensdokument MRD 1.0, *Riktlinjer för framtagande av ett ekonomiskt replikerbarhetstest* (Bilaga 4 till skyldighetsbeslutet), visar att skillnaden mellan Telia pris i slutkundsledet för en tjänst som har definierats såsom en mest

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

relevant produkt, och priset på tillträde i grossistledet är tillräcklig för att täcka förädlingskostnaden i slutkundsledet.

Skyldigheten om ekonomisk replikerbarhet gäller sedan den 1 december 2016, då den tidigare skyldigheten att tillämpa av PTS fastställda priser upphörde att gälla (skyldighet 11.1–3). Skyldigheten utgör en förutsättning för PTS beslut att inte fortsatt fastställa Telias fiberpriser i grossistledet.

Av skyldighetsbeslutet följer att PTS vid ett första tillfälle ska genomföra ett test av den ekonomiska replikerbarheten inom sex månader från den 1 december 2016.

Det ekonomiska replikerbarhetstestet (ERT)

Skyldigheten avseende ekonomisk replikerbarhet syftar till att säkerställa att operatörer som köper en grossisttjänst för lokalt tillträde till fiberinfrastruktur ska kunna konkurrera med Telia i slutkundsledet. Syftet med det ekonomiska replikerbarhetstestet är att kontrollera att de priser som Telia tillämpar gör det möjligt för en operatör som är lika effektiv som Telia att ekonomiskt replikera Telias slutkundserbjudanden. Inte alla slutkundserbjudanden ska testas utan endast de slutkundsprodukter som bedöms ha störst betydelse för konkurrensen på marknaden (relevanta produkter).

Testet klarlägger huruvida skillnaden mellan Telias pris i slutkundsledet (Telias slutkundsintäkter) för en tjänst som har definierats såsom en relevant produkt och priset på tillträde i grossistledet (Telias grossistkostnad) är tillräcklig för att täcka förädlingskostnaden i slutkundsledet. Om skillnaden eller marginalen är positiv betyder det att skyldigheten om ekonomisk replikerbarhet är uppfylld.

Följande formel illustrerar det ekonomiska replikerbarhetstestet:

$P - (r + w + d) \geq 0$, där P är Telias slutkundsintäkt för produkten, r är Telias grossistpris, w är Telias nät- och trafikknaster för produkten och d är Telias förädlingsknaster för produkten.

Det ekonomiska replikerbarhetstestet utgör ett *ex ante* marginalklämningstest, dvs. det är av framåtblickande karaktär. Testet skiljer sig från och påverkar inte de marginalklämningstest som konkurrensmyndigheter, med tillämpning av konkurrenslagstiftningen, kan göra beträffande en viss prissättning i efterhand (*ex post*), för att avgöra om ett företag har gjort sig skyldigt till missbruk av dominerande ställning.

Relevanta produkter

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska genomföras på de mest relevanta fiberbaserade bredbandsprodukterna på slutkundsmarknaden (konsumentmarknaden). Dessa produkter är de som utifrån värde eller volym bedöms ha den största betydelsen för konkurrensen på slutkundsmarknaden. Av skyldighetsbeslutet framgår att PTS ska genomföra testet på en enskild bredbandstjänst (viss hastighet) och en sampaketerad bredbandstjänst (viss paketering) i kundsegmenten enfamiljshus respektive flerfamiljshus. Sammanlagt ska enligt skyldighetsbeslutet således fyra relevanta produkter utses.

Modellreferensdokumentet (MRD)

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska genomföras i enlighet med de principer som anges i MRD (bilaga 4 till skyldighetsbeslutet). MRD består av 25 olika principer (ERT #1–25).

Underlag för genomförande av testet

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska genomföras baserat på uppgifter som inhämtas från SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem (ERT #22). PTS ska genomföra testet med användning av historiska uppgifter som omfattar en tidsperiod om tolv månader för att hantera säsongsvariationer (ERT #24).

Intäkter för respektive relevant produkt fördelas på en aggregerad nivå (ERT #5), dvs. på hela den relevanta kundbasen för en specifik produkt eller grupp av produkter. Vidare baseras testet på principen om kostnadskausalitet, dvs. alla slutkundsintäkter från den relevanta produkten ska beaktas och alla de kostnadsposter som dessa intäkter ger upphov till i slutkundsledet ska inkluderas i förädlingskostnaden (ERT #14).

Intäkter (ERT #5-12)

För att beräkna intäkterna för respektive relevant produkt används en genomsnittsintäkt per månad och användare, en s.k. *Average Revenue Per User* (ARPU). Detta motsvarar vad slutkunderna anslutna via fiber i genomsnitt betalar (exklusive moms) för den relevanta produkten per månad. Intäkterna omfattar alla fasta och återkommande intäkter för tjänster och tilläggstjänster med beaktande av rabatter och andra erbjudanden.

Att ett genomsnitt av de totala intäkterna används innebär bl.a. att testet återspeglar olika variationer av pris under den aktuella perioden, t.ex. till följd av säsongsvariationer, rabatter och kampanjer.

Kostnader (ERT #3-4 och #13-18)

Samtliga förädlingskostnader och kostnader i slutkundsledet och kostnader för grossisttillträde ska inkluderas i kostnadsbasen. Testet baseras vidare på den s.k. LRIC+-metoden (*Long Run Incremental Cost*, långsiktigt inkrementell kostnad), vilken innebär att särkostnad och samkostnad ska inkluderas för alla kostnadsposter. Vad gäller samkostnader ska 50 procent av samkostnaderna för den relevanta produkten beaktas. För att beräkna kapitalkostnaden på anläggningstillgångar används en kalkylränta om 7,5 procent (ERT #21).

Granskning av underlag

Uppgifterna som utgör underlag i det ekonomiska replikerbarhetstestet ska enligt MRD hämtas från Telias ekonomi- och redovisningssystem och vara upprättade enligt god redovisningssed och enligt principerna i MRD.

Ärendet

Mot den angivna bakgrunden har PTS inlett aktuellt tillsynsärende i december 2016. PTS utredning har bestått av olika steg. I ett första steg har PTS begärt in uppgifter från Telia i syfte att fastställa vilka fyra relevanta produkter som testet ska utföras på. När de relevanta produkterna har fastställts har PTS i nästa steg begärt in uppgifter om intäkter och kostnader från Telia avseende respektive relevant produkt. Utredningen har därefter bestått i granskning och analys av det angivna underlaget. Slutligen har PTS för respektive relevant produkt beräknat marginalen mellan Telias pris i slutkundsledet och priset på tillträde i grossistledet.

Ärendet har innefattat en omfattande skriftväxling och flera möten med Telia. PTS har uppdragit åt revisionsfirman EY att bistå vid granskningsarbetet. Revisorerna har särskilt granskat och analyserat att intäkter och kostnader från Telias ekonomi- och redovisningssystem är baserat på principer som Telia tillämpar avseende god redovisningssed, redovisningsprinciper och fördelningsnycklar. Bland annat har stickprovskontroller av särskilda intäkt- och kostnadsposter utförts.

PTS har vidare uppdragit åt konsultfirman Analysys Mason att bistå i granskningen, främst vad gäller rimlighetsbedömningar avseende Telias underlag.

Skäl för beslutet

Relevanta produkter

Det följer av skyldighetsbeslutet att PTS ska genomföra det ekonomiska replikerbarhetstestet på de slutkundsprodukter inom kategorierna enskild bredbandstjänst och smpaketerad tjänst i segmenten enfamiljshus respektive flerfamiljshus som har största påverkan på konkurrensen. Med enskild bredbandstjänst avses enbart bredband med en viss hastighet, medan den smpaketerade bredbandstjänsten avser ett genomsnitt av samtliga hastigheter, jämte andra tjänster som kunden innehar samtidigt. Bedömningen av produkternas påverkan på konkurrensen ska göras utifrån uppgifter om försäljningsvolym och -intäkter. Med beaktande av sådana uppgifter från Telia (avseende år 2016) har PTS bedömt vilka produkter som står för störst försäljningsvolym och -intäkt inom respektive produktkategori. PTS har fastställt följande relevanta produkter.

- Enskild bredbandstjänst, enfamiljshus: 100/100 Mbit/s
- Enskild bredbandstjänst, flerfamiljshus: 100/100 Mbit/s
- Smpaketerad bredbandstjänst, enfamiljshus: Triple play (bredband, telefoni, tv)
- Smpaketerad bredbandstjänst, flerfamiljshus: Triple play (bredband, telefoni, tv)

Granskning av underlag

För PTS genomförande av det ekonomiska replikerbarhetstestet har Telia gett in underlag avseende intäkter och kostnader för respektive relevant produkt (avseende år 2016) enligt vad som beskrivs i MRD. PTS har granskat och analyserat det av Telia ingivna underlaget som avser kalenderåret 2016.

Som angetts ovan ställer MRD krav på att uppgifterna som utgör underlag i det ekonomiska replikerbarhetstestet ska baseras på data som inhämtas från Telias ekonomi- och redovisningssystem och vara upprättade enligt god redovisningssed och enligt principerna i MRD. PTS granskning har således gått ut på att kontrollera detta. Därutöver har PTS även gjort en rimlighetsbedömning av det redovisade underlaget utifrån andra källor, t.ex. Telias årsredovisning.

PTS kan konstatera att Telias ekonomi- och redovisningssystem inte är uppbyggda enligt förutsättningarna som ges i MRD eller utifrån hur PTS definierar relevanta produkter. Det betyder att inte alla intäkts- och kostnadsposter som beskrivs i MRD har varit möjliga att hämta direkt ifrån systemen.

Det har i ärendet inte varit möjligt att fullt ut bekräfta överenskommelse mellan intäkter och kostnader som är bokförda, och de som används i underlaget för det ekonomiska replikerbarhetstestet. Den sammantagna utredningen ger dock inte anledning att ifrågasätta att uppgifterna som Telia har gett in i ärendet är hämtade från Telias ekonomi- och redovisningssystem och att de får anses vara upprättade enligt god redovisningssed.

Eftersom Telias ekonomi- och redovisningssystem inte är uppbyggda enligt principerna i MRD har Telia, för att redovisa uppgifter enligt skärningarna i MRD, i vissa avseenden gjort fördelningar av bokförda värden utifrån olika egna antaganden och uppskattningar. PTS granskning i syfte att kontrollera att underlaget från Telia uppfyller kraven som ställs i MRD inkluderar därför en kontroll och rimlighetsbedömning av dessa antaganden och uppskattningar.

PTS bedömer att de antaganden och uppskattningar som Telia i vissa avseenden har gjort för att redovisa företagets intäkter och kostnader i enlighet med MRD framstår som rimliga.

PTS har även i kontrollsyfte utfört känslighetsanalyser för vissa delar av Telias underlag, dvs. analyserat vilken påverkan som förändrade antaganden och uppskattningar kan få på marginalerna. På så vis har PTS kunnat konstatera att de aktuella intäkts- och kostnadsposterna inte i något kritiskt hänseende påverkar resultatet av det ekonomiska replikerbarhetstestet.

Med beaktande av det ovanstående gör PTS bedömningen att underlaget som Telia gett in i allt väsentligt är förenligt med principerna i MRD. Därmed uppfyller underlaget kraven som följer av skyldighetsbeslutet och MRD.

Beräkning av marginaler

PTS har slutligen beräknat marginalen mellan Telias genomsnittsintäkter i slutkundsledet och Telias kostnader i grossist- och i slutkundsled för de i ärendet fastställda fyra relevanta produkterna.

Skyldighet 11.4 om ekonomisk replikerbarhet är uppfylld om marginalen är tillräcklig för att täcka förädlingskostnaden i slutkundsledet. För detta ska anses vara fallet ska testet visa att de beräknade marginalerna inte är negativa. I aktuellt ärende visar PTS beräkningar att marginalen för samtliga fyra relevanta produkter är positiv. Marginalerna för de fyra relevanta produkterna blir fortsatt positiva även efter de känslighetsanalyser som PTS genomfört.

Slutsats

PTS sammanfattande bedömning är att Telia uppfyller skyldighet 11.4 genom att tillämpa en prissättning som möjliggör för operatörer som är lika effektiva som Telia att ekonomiskt replikera Telias slutkundserbudanden vad gäller de i ärendet fastställda relevanta produkterna.

Ärendet ska därför skrivas av från vidare handläggning.

Beslutet har fattats av avdelningschefen Rikard Englund. Föredragande har varit juristen Emma Nörler Trautmann och ekonomen Josef Ålander. I den slutliga beredningen har även enhetscheferna Marielle Sjögren och Kristian Viidas deltagit.

